

Sociaal recht

Arbeidsrecht

Arbeidsovereenkomst – Brandweervrijwilligers in dienst bij een gemeente – Recht op loon – Integratie van de brandweerdiensten in de hulpverleningszones – Uitwerking op de hoedanigheid van werkgever – Vóór de integratie verschuldigde bezoldiging – Richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 – Periodes die arbeidstijd vormen in de zin van de artikelen 8, § 1, tweede lid, van de wet van 14 december 2000 en 24/1 van het modelreglement – Oproepbaarheidsdienst – In interventie – Verschillende bezoldiging

Arrest van 21 juni 2021 ([S.19.0071.F](#)) met conclusie van advocaat-generaal B. Inghels

De gemeente blijft de werkgever van de brandweervrijwilligers tot op de datum waarop de brandweerdienst geïntegreerd wordt in de hulpverleningszone en laatstgenoemde wordt op die datum hun werkgever. De gemeente blijft dus gehouden tot betaling van de verschuldigde bezoldigingen tot op de datum waarop de brandweerdienst geïntegreerd wordt in de hulpverleningszone (Artt. 18, 220, § 1, en 204 Wet 15 mei 2007).

Artikel 2.1 van de richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 moet in die zin worden uitgelegd dat, zelfs als de werknemer niet op zijn arbeidsplaats, zijn woonplaats of een andere verblijfplaats dient te verblijven, de wachttijd tijdens welke hij permanent beschikbaar moet zijn en onderworpen is aan verplichtingen die hem door de werkgever worden opgelegd, waaronder met name het tijdsbestek waarbinnen hij het werk moet hervatten, en die hem op een objectieve en zeer ingrijpende wijze beperken in het vrije tijdsbeheer van de periodes waarin er op hem geen beroep wordt gedaan, moet worden beschouwd als “arbeidstijd”. Artikel 8, § 1, tweede lid, van de wet van 14 december 2000 kan niet anders worden uitgelegd.

De periodes waarin de brandweervrijwilliger in oproepbaarheidsdienst onderworpen is aan verplichtingen die hem door de werkgever worden opgelegd, waaronder met name het tijdsbestek waarbinnen hij het werk moet hervatten, en die hem op een objectieve en zeer ingrijpende wijze beperken in het vrije tijdsbeheer van de periodes waarin er op hem geen beroep wordt gedaan, vormen arbeidstijd. Artikel 24/1, 4°, van het modelreglement dat, wat betreft de oproepbaarheidsdienst, enkel de periode van de interventie aanrekent als dienstdienst en niet de periode waarin de brandweervrijwilliger aan de voormelde verplichtingen is onderworpen, is in strijd met artikel 8, § 1, tweede lid, van de wet, uitgelegd overeenkomstig artikel 2, van de richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003.

Artikel 2 van de richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 moet in die zin worden uitgelegd dat het de lidstaten niet verplicht de bezoldiging van de thuiswachtdiensten te bepalen op grond van de voorafgaande omschrijving van die periodes als “wachttijd” of “rusttijd”. Noch die bepaling, noch artikel 8, § 1, tweede lid, van de wet van 14 december 2000, noch artikel 24/1 van het modelreglement verbieden om een verschillende vergoeding te bepalen voor de periodes waarin de brandweervrijwilliger in oproepbaarheidsdienst onderworpen is aan de voormelde verplichtingen, die hem door de werkgever zijn opgelegd, en voor de periodes van de interventies (Artt. 1 KB 6 mei 1971, en 24/1, 4°, bijlage 3, KB 6 mei 1971).

Artikel 41, 1°, 4°, 5°, 6°, 7°, 10° en 12°, van het organieke reglement van de gemeentelijke brandweerdienst van de eiseres voorziet in een verschillende vergoeding voor verschillende categorieën van prestaties van de brandweervrijwilligers, die omschreven worden als interventie, interventie voor het verwijderen van wespennesten of bijennesten, brandweeroefening, theorie, wachtdienst in het kazernement, administratieve prestaties, telefoonpermanentie voor hulpoproepen en mobilisatie van de brandweervrijwilligers of thuiswachtdiensten van de officieren-vrijwilligers. Hieruit volgt dat niet alle periodes die arbeidstijd vormen in de zin van artikel 8, § 1, tweede lid, van de wet van 14 december 2000, uitgelegd overeenkomstig de artikelen 2 van de richtlijn 2003/88/EG, en 24/1 van het modelreglement, overeenkomstig artikel 41, 1°, van het modelreglement bezoldigd worden met een salaris dat is vastgesteld op minimum 1/1976ste van de jaarlijkse brutobezoldiging bepaald bij de weddeschaal van de overeenstemmende graad van het beroepspersoneel.

([ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210621.3F.6](#))

Arbeidsongeval – Aansprakelijkheid – Regresvordering van een derde tegen de werkgever – Gevolg van de immuniteit van de werkgever – Artikel 1382 oud Burgerlijk Wetboek

Arrest van 8 november 2021 ([C.20.0108.N](#)) met conclusie van advocaat-generaal H. Vanderlinden

Dit arrest wordt besproken in de categorie “Burgerlijk recht – Buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht”.

([ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211108.3N.10](#))

Openbare centra voor maatschappelijk welzijn – Personeel – Juridisch statuut – Contractueel statuut

Arrest van 13 december 2021 ([C.19.0317.F](#)) met conclusie van advocaat-generaal B. Inghels

De personeelsleden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden statutair aangeworven, behoudens de uitzonderingen voorzien in de artikelen 55, 55bis en 56 OCMW-wet of in andere wetten (Artt. 42, 43, 55, 55bis en 56 OCMW-wet).

De artikelen 2, 4, § 1, en 5 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 voorzien in de contractuele aanwerving van personeel om andere redenen dan deze bedoeld in de artikelen 55, 55bis en 56 OCMW-wet, zoals de terugdringing van de werkloosheid en de tegemoetkoming aan collectieve behoeften van de niet-commerciële sector, om betrekkingen te bekleden die in de lijn liggen van de activiteiten die aan dergelijke behoeften voldoen, die ook niet beperkt kunnen zijn tot de betrekkingen bedoeld in voormelde artikelen, en voor een periode, eventueel zelfs voor onbepaalde duur, die evenmin beperkt is tot de in principe tijdelijke omstandigheden zoals de dringende gevallen en de ramp bedoeld in artikel 56. Daaruit volgt dat die bepalingen contractuele aanwervingen door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toelaten, in afwijking van de artikelen 42 en 43 OCMW-wet en buiten de gevallen voorzien in de artikelen 55, 55bis en 56 OCMW-wet.

([ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211213.3F.6](#))

Sociale zekerheidsrecht

Geschillen betreffende de verplichtingen van de werkgever inzake sociale zekerheid – Aangifte van verschuldigde bijdragen (Dimona) – Bevoegdheid van de arbeidsrechtbank – Samenstelling van het strafrechtscollege in hoger beroep – Verordeningen 1071/2009 en 1072/2009 over de communautaire vervoersvergunning – Duurzame vestiging van een transportfirma in een lidstaat – Verordening 883/2004 over de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels – Gedetacheerde werknemers – Zetel van de werkgever – Verordening 987/2009 over de coördinatie van sociale zekerheidsstelsels – Bindende kracht van detachingsdocumenten (A1-documenten) voor autoriteiten van de lidstaat waar de gedetacheerde werknemer verblijft en arbeid verricht – Voorlopige schorsing van de detachingsdocumenten in de lidstaat van de zetel van de werkgever – Bepaling van het toepasselijke socialezekerheidsstelsel – Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie

Arrest van 29 juni 2021 ([P.21.0332.N](#)) met conclusie van advocaat-generaal B. De Smet

De dimona-aangifteplicht opgelegd bij het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling is een aangelegenheid als bedoeld door artikel 580, 1°, Gerechtelijk Wetboek, ook al wordt die regelgeving niet uitdrukkelijk in deze laatste bepaling vermeld.

De vraag rijst of uit de omstandigheid dat een onderneming die een wegvervoersvergunning verkrijgt in een lidstaat van de Europese Unie overeenkomstig de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van 21 oktober 2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en de Verordening (EG) nr. 1072/2009 van 21 oktober 2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg en dus werkelijk en op duurzame wijze in die lidstaat moet zijn gevestigd, noodzakelijk volgt dat zij daarmee onweerlegbaar aantoont dat haar zetel is gevestigd in die lidstaat zoals bedoeld met artikel 13.1 Verordening nr. 883/2004/EG van 29 april 2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels om te bepalen welk socialezekerheidsstelsel van toepassing is en dat de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling door die vaststelling gebonden zijn. Deze vraag kan slechts worden beantwoord door uitlegging van artikel 13.1.b), i), Verordening (EG) nr. 883/2004, de artikelen 3.1.a), en 11.1 Verordening (EG) nr. 1071/2009 en artikel 4.1.a), Verordening (EG) nr. 1072/2009. Die uitlegging, waarvoor het Hof van Justitie van de Europese Unie is bevoegd, is noodzakelijk voor de te wijzen beslissing. Er is bijgevolg grond om overeenkomstig artikel 267.3 VWEU aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de vraag te stellen, geformuleerd als volgt: *Moeten artikel 13.1, b), i), van de Verordening nr. 883/2004/EG van 29 april 2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, de artikelen 3.1, a), en 11.1, van de Verordening (EG) m. 1071/2009 van 21 oktober 2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en artikel 4.1.a), van de Verordening (EG) nr. 1072/2009 van 21 oktober 2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg zo worden uitgelegd dat uit de omstandigheid dat een onderneming die een wegvervoersvergunning verkrijgt in een lidstaat van de Europese Unie overeenkomstig*

de Verordening (EG) nr. 1071/2009 en de Verordening (EG) nr. 1072/2009 en dus werkelijk en op duurzame wijze in die lidstaat moet zijn gevestigd, noodzakelijk volgt dat daarmee onweerlegbaar is aangetoond dat haar zetel is gevestigd in die lidstaat zoals bedoeld met artikel 13.1 van de voormelde Verordening nr. 883/2004/EG om te bepalen welk socialezekerheidsstelsel van toepassing is en dat de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling door die vaststelling zijn gebonden?

De vraag rijst daarnaast of artikel 5 Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, gesteund op een vermoeden dat een gedetacheerde werknemer regelmatig is aangesloten bij de socialezekerheidsregeling van de lidstaat waar de tewerkstellende onderneming is gevestigd, aldus moet worden uitgelegd dat:

- indien, na een vraag van de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling tot intrekking met terugwerkende kracht van de A1-verklaringen, de autoriteiten van de lidstaat die de A1-verklaringen hebben afgegeven zich ertoe beperken deze verklaringen voorlopig in te trekken met de mededeling dat zij geen bindende kracht meer hebben zodat de strafprocedure in de lidstaat van tewerkstelling kan worden verder gezet en er slechts definitief zal worden beslist door de lidstaat van afgifte van de A1-verklaringen nadat de strafprocedure in de lidstaat van tewerkstelling definitief is afgehandeld, het aan de A1-verklaringen klevende vermoeden dat de betrokken werknemers regelmatig zijn aangesloten bij de socialezekerheidsregeling van die lidstaat van afgifte vervalt en die A1-verklaringen niet meer bindend zijn voor de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling;
- indien het antwoord op die vraag ontkennend is, de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie de bedoelde A1-verklaringen wegens fraude buiten beschouwing mogen laten.

Die uitlegging, waarvoor het Hof van Justitie van de Europese Unie is bevoegd, is noodzakelijk voor de te wijzen beslissing. Er is bijgevolg grond om overeenkomstig artikel 267.3 VWEU aan het Hof van Justitie van de Europese Unie deze vraag te stellen, geformuleerd als volgt: *Moet artikel 5 van de Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels aldus worden uitgelegd dat:*

- *indien, na een vraag van de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling tot intrekking met terugwerkende kracht van de A1-verklaringen, de autoriteiten van de lidstaat die de A1-verklaringen hebben afgegeven zich ertoe beperken deze verklaringen voorlopig in te trekken met de mededeling dat zij geen bindende kracht meer hebben zodat de strafprocedure in de lidstaat van tewerkstelling kan worden verder gezet en er slechts definitief zal worden beslist door de lidstaat van afgifte van de A1-verklaringen nadat de strafprocedure in de lidstaat van tewerkstelling definitief is afgehandeld, het aan de A1-verklaringen klevende vermoeden dat de betrokken werknemers regelmatig zijn aangesloten bij de socialezekerheidsregeling van die lidstaat van afgifte vervalt en die A1-verklaringen niet meer bindend zijn voor de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling;*
- *indien het antwoord op die vraag ontkennend is, de autoriteiten van de lidstaat van tewerkstelling in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie de bedoelde A1-verklaringen wegens fraude buiten beschouwing mogen laten?*

[\(ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210615.2N.16\)](#)